

ՊԱՂԵՍՏԻՆԵԱՆ ՆԱՄԱԿԱՆԻ

(Սեփ. Թղթակցութիւն)

Երուսաղէմ, 26 Մեպոս.

Հանգուցեալ ժէյալ Ա.ին ընծայ
լաճ յարգանքը եւ արաբական
մամուլը

Պաղեստինի արաբական մամուլը ան-
խորտի մեծ զովեռածով և զրուստիքով
արտայայտուցեալ, Հայֆայի մէջ, նախ
քան որ անուի Գազա անկումը, Պա-
ղեստինի զարգացումը և զինուորական
իշխանութեանը, ինչպէս նաև Despatch
յան մասին հրատմանաւորներն, սպաններուն
և նաւազաններուն կողմէ հանգուցեալ
Յէյալ Ա. Թաղաւորին մարմինը պար-
ունակող զարգացումը ընծայուած յար-
գանքի ցոյցին և արտայայտութեանը
առթիւ: Բայց ի մասնաւոր ձեւով արդ
Մարգարէի Չար. Ուրբի խիստ յար-
գուն ընթացքը և հանգուցեալ վերա-
պահին, որ հանգուցեալ էր Բրիտանիայ
նաւազան բարեկեցիկներն մին, մասնաւոր
առթիւ անալիզին իսկ օրէն անոր զգա-
ցած վիշտը և յետ մահու անոր ընծա-
յած պատիւները:

Գրած էի թէ հաւանաբար հանգուցե-
ալ Թաղաւորին մարմինը Երուսաղէմ
քերտէր նախապէս և յետոյ ալ անկէ
Պաղեստին փոխադրուելէ: Արդարև այդ-
պէս ալ պիտի ըլլար, բայց վերջին պա-
նան Ն. Վ. Կարի Ա. Թաղաւորին օտար-
ած հրահանգի մը վրայ, զազգող Հայ-
ֆայի անդամի օղակաւ Գազայի
փոխադրուեցաւ, պաշտօնական և ան-
պաշտօնաբար յարգանքի արտայայ-
տութիւններէ վերջ:

Նոր քերթ

Սեպտեմբեր 17ին սկսած, The Times
of Palestine անուանով անգլիական շա-
բաթաթերթը մը սկսած լայն ասանկէ
Հայֆայի մէջ: Նոր երկրորդ զարգաց-
կան թերթն է, որ լայն կը սեանէ Պա-
ղեստինի մէջ անդէ: Լեզուով:

The Times of Palestine շաբաթա-
թերթը զարգացեալ մամուլին մէջ
խիստ կարեւոր պահած մը լրագրող կոչ-
ւած է: Սոյն թերթին հրատարակիչն ու
խմբագրողը անգլիացի է, որ երկրին
զբաղմունքները վերջ զանազան կառավար-
ական պաշտօններ վարած է և ծանօթ Պա-
ղեստինին:

Սեպտեմբեր 17-ը խորագրով իր անալիզին խմբ-
ագրական մէջ, թերթին խմբագիրը,
ի մէջ այլոց, կը գրէ — Անգլիացի մէջ
արդիւնաբերական հսկայ ձեռնարկն
ունի զարգացումը պարզեց անի իրողու-
թիւնը, թէ հասած է ժամանակը այլևս,
որ Հայֆայի ալ անհնայ իր սեփական
թերթը:

The Times of Palestine կը հրատա-
րակուի լեզուով համար շաբաթը ալ ըզ-
գալի դարձած պակաս մը, և մեր այս
առաջին թերթը լեզուով համարակա-
թեան ներկայացնելով. կը սիրենք յու-
սալ թէ անոնք յուսախար պիտի չըլ-
լան և թէ ան թերթը՝ իւրաքանչիւր
անգլիական սուրբին սեանէ ներս պիտի
մանէ:

Թէ—Ավիվի ցուցանանքներ

1934թ. Թէ—Ավիվի Արևելեան ցու-
ցանակագրութեան պիտի բացուի Ապրիլ 26ին
և պիտի տան մինչև Մայիս 26:

Տողաւարներու շինութիւնները ըս-
տած են: Օտարացիներին կողմակցողներ
մարմինը երբ լեզուով յայտարարե-
ւած հրատարակեց, որ ցուցանանքներ վե-
րաբերեալ այլ և այլ մանրամասնութիւն
ներ կան պարզաւ:

Երովպայի կայսրուհին ժամանեց

Այսօր, Սրբաշքութիւն, Երովպայի ճա-
նաչեալ զարգացած Երովպայի կայս-
րուհին, իր ողջիկուն, փոքր զուգին եւ
այլ ըզգած ինչ հանգուցեալներով:

Առաւելեան ժամը 10ին կայսրուհին

պաշտօնական արարողութեամբ Ս. Յա-
րութեան տաճարը մուգ զարթեց, որ
զանազան յարանուանութեանց հոգեւոր

ԱՄԵՐԻԿԱԶԱՅՈՑ ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՂԵՒՈՆԴ ԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՀՐԱՍԻՐԵՑՈՒՄԸ

ԱԶԳ. ԵՐԵՍՓ. ԺՈՂՈՎԻ ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Ինչպէս գրած էին Ամերիկահայոց առաջնորդ Ղեւոնդ Եպիսկոպոս Դուրեան
իր անհեթ ընթացով սակունքայ լրագրող եր Երովպայի կեանքը եւ արժանացած
բնիկաների զգոնանքին եւ յարակուցեալն, Ազգ. Երեւոյնական մողովը
հանգուցեալ անոր գործունէութիւնը ու եղած զգոնութիւնները, որոստ էր հրատար-
ցել: Այդ առթիւ օտարեւ ճոյնութեամբ կը հրատարակեմք Մեծափ. մողովի պատ-
ճական յայտարարութիւնը:

Երեւոյնական մողովը անդի ունեցու սեպտ. 2—3ին, Սր. Լուսաւորի
Մարտիկանայ արհեստի մէջ, 221 Թթ 27րդ. փոքր, Նիւ Երթ, եւ յաջորդ-
աբար Երեւոյնական մողովի անդամները, որոնց մասին մանրամասն տեղեկութիւն
պիտի տրուի մամուլին յառաջիկային:

Նկատի ունենալով որ Երեւոյնական մողովի արհեստի վրայ զրուստ
խնդիրներու մէջ ամենէն զիւստաբար այս գաղութին համար, Առաջնորդ Ղեւոնդ
Արքեպիսկոպոսի պաշտօնավարութեան յուրը մողովի ամբիջ արդիւնէն էր, կը
փութանք յայտարարել իւր Երեւոյնական մողովը լսելով երեւոյնականներու քննադա-
տութիւններն ու մեղադրանքները Առաջնորդ Ղեւոնդ Արք. ի պաշտօնավարու-
թեան շուրջ, եկու այն եզրակացութեան, որ Ղեւոնդ Արք. ի առաջնորդական
պաշտօնի շարունակութիւնը զարգացած է օգտակար լլայլ թէ Հայ Առաքելական
Եկեղեցւոյ և թէ Ամերիկահայ գաղութի համար, ուստի որոշեց հրատարակել
զայն Ամերիկահայոց Առաջնորդի պաշտօնէն:

Մողովի այս արարածը հողորդուած է արդէն իրեն՝ Ղեւոնդ Արք. Դուրեանին:
Հետագրուած է այս մասին Նորին Վեհափառութիւնն Աւետոյն Հայոց Հայ-
րուպետին:

6 Մեպոս. 1933, Նիւ Երթ

ՄԱՆԿԱԿԱՆ ԱՅԻՄԱԶ

ՄԱՐԴ ԹԵ ՓԻՆ՝
Այնպիսի ամենայնապէս ժողովուրդ-
ըր Գերմանիան ունի: Մասնաւոր հա-
մարտի ճիւղերն են: Գերմանիայի ընդհանրապէս շա-
փազանց արկածային են:

Ամերիկացի գիտնական մը, շատ հե-
տաքրքրուած մտաբեր շատակերու-
թեան մը օգտէ հասկնալ թէ՛ գերմա-
նացի մը արքան կիրակար կուտէ եւ
պարտաւոր է հետեւեալ հայտերը:
60 տարեկան գերմանացի մը իր ծան-
րութեան 1732 անգամը կրակակար կու-
տէ և 76,532 լիտր ջուր կը խմէ:
Տղաք, այս հայերու տեսնել վերջ,
չէ՞ ք հարցնել:

ՀՈՂ ՈՒՏՈՂՆԵՐ

Այնպիսի վրայ գիտնական որ գործու
ու օճը օտարներ կան: Լսած էինք նաև
որ զանազան վայրերի կենդանիներու և
սողուններու միտքը օտարներ կը գրա-
նուին:

Սակայն ասիերով հող օտար մտաբեր
մասին լսած էինք:
Ասորի հրահարը Նէնի Գիւնէ կզգինե-
րուն մէջ քանակը վարձինը ցեղերը շա-
րունակ մարդու մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

Վերջերս սակայն, ամերիկացի ճա-
նաչ մը կրցած է այդ կզգինները այնպիսի
և մասէն ծանօթանալ այդ վայրերին: Երեւոյն-
ական մողովը մի կուտան: Անոնց
զիւստաբար և միակ անուրը մարդու միւ-
տէ: Հոն մեծաները չեն թողար, այլ ի-
րար ձեռքէ խնայով կուտան: Մինչև հի-
մա օր ք կրցած էր այս ցեղերուն մէջ
երթնալ, որովհետև անմիջապէս կը բռն-
առնէ և կուտան:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆ

Մոսկուայի Ազգագրական Կանոնի
կողմէ արտաստուր մը, որուն մէջ կը
գտնուի Լեհեզգոսի պատմագրութեան
հասկան կանոնի զատկաններէ հրա-
գե Տամիլով, պարսկագէտ Միլիք եւ
Իթ—Սուլթան, աւարեց իր հեղինակ-
ները Արքեպիսկոպոսի Կրտսեանի եւ Հայաս-
տանի հրատարակչի Կրտսեանի Հայաս-
տանի արտաստուր մը կը գտնուի Հայ-
աստանի հրատարակչի օրհանգումը
(Արարան, Թայիք), որ կ'ուսումնասի-
րէր փրօսեալը մտախոյճը ու կենցաղը:
Նոյն ասեմ արտաստուրը ճիշդ կը
հաւաքէ միանգամայն հրակայն գրական
լեզու կազմելու նպատակով, Արտաս-
տուրը զարգացուց անի փրօսեալը ճիշ-
տապէս կենսի վարձեցելու հարցով:
Հայաստանի մէջ արտաստուրը արձա-
նագրած է մեծ նուաճումներ հրակայն
օրհանգումը մտախոյճին կենսի կը
օրհանգումները մէջ: Քիչերու օրհա-
նգում կազմութիւնը բաւում է, սեղծ-
ուած են 11 հաւաքական գրագրութեան
քանակը կայաններ, Գերեթ բոլոր գրե-
ւորներն մէջ զարդ կայ: Կազմակերպուած
է բովանակող մտախոյճին սպասար-
կութիւնը: Բացում են նաև միջնա-
կարգ վարձարաններ եւ օրհանգումներ:
Անգլիկոսական արձեւող, Երեւանի մէջ
կազմուած է հրակայն մանկավարժաց
Մանկավարժաց մըն ալ պիտի բացուի
Արարանի մէջ:

ՔԱՏԵՐԱԿԱՆ ԿԵՆՏՐ ԼԵՆԻՆԱԿԱՆ ՄԵՋ

Պաղեստինի Երեւոյնական Կենտրոնի վարչու-
թիւնը կը հարգուի թէ յաւաքիկայ քա-
տարագրութիւն Լեհեզգոսի մէջ պիտի բե-
մադրուի 5 մը խաղեր, Մեծապատե-
մարտիկները, Առաջնորդը, մէկ օրի-
րէք, երկու քաղաքաման թափախալ,
հին խաղապաններ: Պաղեստինի փոքր,
Հայ Յաստուր, իմ բարեկամը, Գա-
ռուստան:

Լեհեզգոսի վարչութեան քաղաք-
իւն ալ սարի պիտի բեմադրուի Վ. Ան-
տանի Կրտսեանի օրհանգումը, Թ. Քաղաք-
անի Մի Կաթիլ մեղրը: Պաղեստինի քա-
ղաքի վարչութիւնը զիւստ Կ Մոսկուայի

զիւստակաւ զարգացումը եւ մնացորդ
մէջ կը գտնուի: Լուսաւորի մէջ
կառուած, երկրաչափ, և խաւար:
Առաջնորդը մէջ Հնապատեալ հրատար-
չութիւնը մէջ բեմադրուի, Միւսիսի
կէջ՝ զարկաբաշտ, ճարտարի մէջ՝ մող-
կանք, Բարեկամը մէջ՝ զանազան
իսկ Պաղեստինի մէջ արձարան:

ԿԿՈՐԳԻՆՈՍ ՄԱՍՈՒՔՈՍ ՄԵՋ
ՄԱՍՆԱՆ

Արքեպիսկոպոսի պաշտօնը վրայ շրջող երկու
ճարտարներ, որ մը սոսկալի անգուստի
մը հարցը վարձին կ'ուստար մը
տեսած են: Գրող բանակցող մեղացած
են զայն և քանակ զուր հանած: Փորը
բանակցող զարմանքով տեսած են որ
վերջին յոստ արհիւրի թուալթ մը կը
կուտան: Բարեկամը մէջ՝ զանազան
իսկ Պաղեստինի մէջ արձարան:

ԿԿՈՐԳԻՆՈՍ ՄԱՍՈՒՔՈՍ ՄԵՋ
ՄԱՍՆԱՆ

Արքեպիսկոպոսի պաշտօնը վրայ շրջող երկու
ճարտարներ, որ մը սոսկալի անգուստի
մը հարցը վարձին կ'ուստար մը
տեսած են: Գրող բանակցող մեղացած
են զայն և քանակ զուր հանած: Փորը
բանակցող

